

VAT

19.12.2008 r.

Warsztaty dla PCSS

Limit dla VAT:

50.000 zł obrotu

Przekroczenie tej kwoty obrotu powoduje konieczność rejestracji dla celów VAT, wystawiania faktur z VAT oraz składania deklaracji (konieczna ewidencja sprzedaży, aby móc określić moment przekroczenia limitu, może to być również KPIR)

Podstawowe definicje:

- **Podatek VAT należny**
- **Podatek VAT naliczony**
- **Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT)**
- **Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT)**
- **Import usług**
- **Eksport towarów**
- **Eksport usług**

Podatek VAT należny:

to taki, który jest obliczany w odniesieniu do przychodów ze sprzedaży. Jest to więc podatek który dotyczy sprzedaży usług lub produktów i "należy się" Urzędowi Skarbowemu od nas. Podatek VAT należny obliczany jest od podstawy opodatkowania ale do zapłaty przypada nie cała kwota w ten sposób obliczona, lecz pomniejszona o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów lub usług.

Podatek VAT naliczony:

to taki, który wynika z oryginalnych faktur zakupu otrzymanych przez podatnika przy nabyciu towarów i usług, a w przypadku importu jest to suma kwot podatku wynikająca z dokumentu celnego. Kwotę podatku naliczonego stanowi suma kwot podatku określonych w fakturach otrzymanych przez podatnika z tytułu nabycia towarów i usług oraz WNT oraz importu usług na podstawie faktur wewnętrznych (art. 106 ust. 7 ustawy o VAT) zaś w przypadku importu - suma kwot podatku wynikająca z dokumentu celnego.

-
- VAT należny - Suma VAT-u naliczonego > 0 stanowi kwotę zobowiązania wobec budżetu (Urzędu Skarbowego).
 - VAT należny - Suma VAT-u naliczonego < 0 stanowi kwotę przysługującego zwrotu różnicy podatku lub nadwyżki do przeniesienia na kolejny okres

Z dniem 1 grudnia 2008 ustawodawca wprowadził możliwość składania deklaracji kwartalnych (art.99 ust.3-6) przez wszystkich podatników.

Uprawnienie to wiąże się jednak z:

- **wymogiem pisemnego zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego**, najpóźniej do 25 dnia drugiego miesiąca kwartału, za który będzie po raz pierwszy złożona deklaracja VAT
- obowiązkiem stosowania tej metody przez **co najmniej 4 kwartały** i koniecznością powiadomienia naczelnika urzędu skarbowego w przypadku powrotu do składania deklaracji w systemie miesięcznym.

Obowiązek podatkowy:

- Zasady ogólne
- Wyjątki
- Zaliczka

Obowiązek podatkowy cd.:

Powstanie obowiązku podatkowego oznacza w uproszczeniu obowiązek ujawnienia czynności w ewidencji VAT w dniu powstania obowiązku podatkowego, a także ujęcia tej czynności w deklaracji VAT za ten właśnie okres, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Moment powstania obowiązku podatkowego:

Zgodnie z ogólną zasadą obowiązek podatkowy w podatku VAT powstaje:

- z chwilą **wydania** towaru / **wykonania** usługi nie później jednak niż 7 dnia od wydania towaru/wykonania usługi;
- jeżeli jednak czynność powinna zostać potwierdzona fakturą (w tym dostawa towaru czy świadczenie usługi na rzecz podatnika VAT, czy na rzecz osoby nie będącej podatnikiem, która zgłosiła żądanie wystawienia faktury), to obowiązek podatkowy powstaje z chwilą **wystawienia** faktury. Faktury nie można wystawić - poza wyraźnie wskazanymi w przepisach wyjątkami - przed wydaniem towaru czy zakończeniem usługi, gdyż faktura dokumentuje towary wydane i usługi wykonane;
- jeżeli jednak fakturę wystawiono po 7 dniu od wydania towaru / wykonania usługi, wówczas obowiązek podatkowy powstaje **w 7 dniu** od daty wydania towaru / wykonania usługi.

Wyjątki – media:

Dla sprzedaży tzw. mediów ustawodawca przewidział odmienny od podstawowego termin dokonywania rozliczeń podatku należnego VAT. Do usług tych zaliczyć można sprzedaż:

- energii elektrycznej i ciepłej oraz gazu przewodowego,
- usług telekomunikacyjnych i radiotelekomunikacyjnych,
- usług w zakresie odprowadzania wody,
- usług w zakresie gospodarki ściekami oraz wywozu i unieszkodliwiania odpadów,
- usług sanitarnych i pokrewnych.

Usługi te zasadniczo należą do usług o charakterze ciągłym. Jak wynika z art. 19 ust. 13 ustawy o VAT **obowiązek podatkowy z tytułu świadczenia powyższych usług powstaje z chwilą upływu terminu płatności**, jeżeli został on określony w umowie właściwej dla tych rozliczeń.

Zaliczka:

W przypadku otrzymania części należności przed wydaniem towaru czy wykonaniem usługi - zaliczki, zadatku, raty - obowiązek podatkowy powstanie z chwilą otrzymania tej części należności i wyłącznie w stosunku do kwoty tej należności (nie od wartości całej umowy). Pomimo że fakturowanie zaliczki może nastąpić w terminie 7 dni od daty jej otrzymania, to obowiązek podatkowy powstanie w dniu otrzymania zaliczki, a nie w dniu wystawienia faktury.

STAWKI VAT:

Czynności opodatkowane podatkiem podlegają następującym stawkom:

- **22%** - stawka podstawowa, stosowana w razie braku stawki preferencyjnej albo zwolnienia (stawki zwolnionej);
- **7%** - stawka preferencyjna VAT
- **5%** - stawka VAT naliczana przez nabywcę towarów od rolnika ryczałtowego (art.115 ust.2 ustawy o VAT); nie jest to w zasadzie stawka, którą są opodatkowane towary lub usług, ale zryczałtowana kwota zwrotu VAT dla rolnika ryczałtowego, który jest z VAT zwolniony
- **3%** - stawka VAT

- **0%** - stawka stosowana głównie:

- w eksporcie, wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów;
- do towarów i usług wymienionych w art.83 ustawy o VAT (i w związanym z tym przepisem załącznikiem nr 8 do ustawy);
- przy świadczeniu poza UE usług turystycznych przez podwykonawców;
- w eksporcie towarów przez pośrednika opodatkowanego;
- dla dostawy przez sprzedawcę towarów, w stosunku do których zwrócono kupującemu VAT (taxfree);
- przy świadczeniu usług sfinansowanych ze środków UE;
- w okresie przejściowym do czynności określonych w rozdziale 15 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT;

-
- **zwolnione** - zwolnienie nie jest w zasadzie stawką podatku, po prostu część towarów i usług zostało również zwolnionych z podatku VAT przedmiotowo; zwalnia się zatem
 - dostawę towarów i świadczenie usług określonych w art.43 ustawy o VAT;
 - WNT towarów określonych w art.44 ustawy o VAT;
 - import towarów określonych w art.45-80 ustawy o VAT;
 - towary i usługi określone w załączniku nr 4 do ustawy o VAT;
 - towary i usługi określone w rozdziale 6 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT;
 - dostawę, WNT i import złota inwestycyjnego;
 - w okresie przejściowym do 31 grudnia 2005r. niektóre licencje i sublicencje.

Faktura VAT

Wygląd faktury definiuje bezpośrednio Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 maja 2005 rozdział 4 par.9

Faktura stwierdzająca dokonanie zakupu, powinna zawierać co najmniej:

- 1. Imiona i nazwiska / nazwy / nazwy skrócone sprzedawcy i nabywcy oraz ich adresy;
- 2. NIP sprzedawcy i nabywcy
- 3. Dzień, miesiąc i rok albo miesiąc i rok dokonania sprzedaży oraz datę wystawienia i numer kolejnej faktury oznaczonej jako „FAKTURA VAT”;
- 4. Nazwę towaru / usługi;
- 5. Jednostkę miary i ilość sprzedanych towarów lub rodzaj wykonanych usług;
- 6. Cenę jednostkową towaru / usługi bez kwoty podatku (cenę netto);
- 7. Wartość towarów / wykonanych usług, bez kwoty podatku (wartość netto);

-
- 8. Stawki podatku;
 - 9. Sumę wartości sprzedaży netto towarów lub wykonanych usług z podziałem na poszczególne stawki podatku / zwolnionych / niepodlegających opodatkowaniu;
 - 10. Kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto towarów (usług), z podziałem na kwoty dot. poszczególnych stawek podatku;
 - 11. Wartość sprzedaży towarów lub wykonanych usług wraz z kwotą podatku (wartość brutto), z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku lub zwolnionych od podatku , lub niepodlegających opodatkowaniu;
 - 12. Kwotę należności ogółem wraz z należnym podatkiem, wyrażoną cyframi i słownie

Odliczenia VAT

- Informacje ogólne
- Podatek naliczony
- Miejsce świadczenia
- Zasady odliczania VAT

Odliczenia VAT

Podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia VAT w zakresie, w jakim towary i usługi **są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych**. Stąd wynika brak prawa do odliczenia VAT od zakupów nie związanych z przedsiębiorstwem oraz odliczenia częściowe związane ze sprzedażą zwolnioną i opodatkowaną.

Podatek naliczony

Kwotę podatku naliczonego (czyli podatku VAT podlegającego odliczeniu) stanowi:

- suma kwot podatku określonych w **fakturach otrzymanych** przez podatnika (z uwzględnieniem rabatów):
 - z tytułu nabycia towarów i usług,
 - potwierdzających dokonanie przedpłaty (zaliczki, zadatku, raty), jeżeli wiązały się one z powstaniem obowiązku podatkowego,

Za fakturę uznaje się również:

- 1) bilety jednorazowe, wydawane przez podatników uprawnionych do świadczenia usług polegających na przewozie osób: kolejami normalnotorowymi, taborem samochodowym, statkami pełnomorskimi, środkami transportu żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej, promami, samolotami i śmigłowcami, jeżeli zawierają następujące dane:
 - a) nazwę i numer identyfikacji podatkowej sprzedawcy,
 - b) numer i datę wystawienia biletu,
 - c) odległość taryfową nie mniejszą niż 50 km,
 - d) kwotę należności wraz z podatkiem,
 - e) kwotę podatku;

- 2) dowody zapłaty za usługi radiokomunikacji przywoławczej, jeżeli zawierają następujące dane:
 - a) nazwy i numery identyfikacji podatkowej sprzedawcy i nabywcy,
 - b) kwotę należności wraz z podatkiem,
 - c) kwotę podatku;

- 3) dokumenty dotyczące usług bankowych i ubezpieczeniowych zwolnionych od podatku, jeżeli zawierają co najmniej następujące dane:
 - a) określenie usługodawcy i usługobiorcy,
 - b) numer kolejny i datę ich wystawienia,
 - c) nazwę usługi,
 - d) kwotę, której dotyczy dokument;

- 4) dowody zapłaty za przejazdy autostradami płatnymi, jeżeli zawierają następujące dane:
 - a) nazwę i numer identyfikacji podatkowej sprzedawcy,
 - b) numer kolejny i datę wystawienia,
 - c) nazwę autostrady, za przejazd którą pobierana jest opłata,
 - d) kwotę należności wraz z podatkiem,
 - e) kwotę podatku;

- 5) rachunki, o których mowa w art. 87-90 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60), wystawiane przez podatników nieobowiązanych do wystawiania faktur.

Wyjątki – brak prawa do odliczenia

Brak prawa do odliczenia związany być może:

- ze związku importu czy nabycia z **czynnością nieopodatkowaną**;
- z **zasadami opodatkowania**, jakie stosuje podatnik dokonujący importu czy nabycia;
- z **rodzajem wydatków**, które dokonuje podatnik;
- z **cechami dokumentów** stanowiących podstawę odliczenia.

Podatnikowi nie przysługuje prawo do odliczenia VAT:

- przy **zakupie** / imporcie **samochodów** osobowych oraz innych pojazdów samochodowych nie spełniających ustawowych warunków (dopuszczalna masa całkowita nie przekraczająca 3,5t) - odliczenie VAT ograniczone jest do 60% podatku, nie więcej jednak niż 6'000zł;
- przy użytkowaniu w **leasingu** ww. **samochodu** - odliczenie VAT ograniczone jest do 60% kwoty podatku wynikającego z faktury, nie więcej jednak niż 6'000zł w całym okresie użytkowania samochodu w leasingu;
- **paliw** silnikowych, oleju napędowego oraz gazu, wykorzystywanych do napędu ww. pojazdów samochodowych;
- usług **noclegowych** i **gastronomicznych**, z wyjątkiem nabycia gotowych posiłków przeznaczonych dla pasażerów przez podatników świadczących usługi przewozu osób.

Terminy

Zasadniczo prawo do odliczenia VAT powstaje z chwilą otrzymania faktury albo dokumentu celnego. Jeżeli fakturę otrzymano **przed** nabyciem prawa do rozporządzania towarami jak właściciel, albo przed wykonaniem usługi - prawo do odliczenia powstaje z chwilą nabycia tego prawa albo wykonania usługi, z pewnymi wyjątkami.

Faktury korygujące podwyższającą i obniżającą kwotę podatku naliczonego stanowią prawo do odliczenia podatku VAT w okresie, w którym fakturę otrzymano.

Jeżeli jednak faktura za:

- dostawę **energii** elektrycznej, ciepłej, **gazu**;
- Usługi **telekomunikacyjne** i radiokomunikacyjne;
- Usługi w zakresie rozprowadzania **wody**, w zakresie gospodarki **ściekami** oraz wywozu i unieszkodliwiania **odpadów**, usługi sanitarne i pokrewne,

zawiera termin płatności, wówczas prawo do odliczenia podatku VAT powstaje w okresie, w którym **przypada termin płatności**, a nie w dacie otrzymania faktury czy powstania obowiązku podatkowego

Podatnik dokonuje odliczenia w terminie określonym wyżej. Może też odliczyć podatek w deklaracji za jeden z dwóch następnych okresów rozliczeniowych (za 2 następne miesiące albo kwartały)

Jeżeli nie odliczy podatku w tych okresach rozliczeniowych, pozostaje jedynie prawo do odliczenia podatku VAT w deklaracji za okres, w którym wystąpiło prawo do odliczenia tego podatku - **poprzez korektę deklaracji VAT**. Korekty deklaracji można dokonać nie później jednak niż w ciągu 5 lat, licząc od początku roku, w którym wystąpiło prawo do obniżenia podatku należnego.

Kasowa metoda rozliczenia VAT:

- Tylko dla „małych podatników”: obrót w 2008 r. do 1.200.000 EUR (4.053.000 zł)
- Możliwość rozliczania VAT tylko za okresy kwartalne
- Obowiązek podatkowy powstaje z dniem uregulowania całości lub części należności, nie później niż 90 dnia od dnia wydania towaru lub wykonania usługi
- Odliczenie od podatku tylko od faktur zapłaconych (w momencie zapłaty)

Deklaracje VAT i wpłata podatku:

- Deklaracje miesięczne VAT-7 składa się do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego deklaracja dotyczy
- Deklaracje kwartalne VAT-7K składa się do 25 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego deklaracja dotyczy
- Terminy wpłaty podatku na rachunek właściwego urzędu skarbowego: takie jak na złożenie deklaracji